

v první větě Šu 31 bod 3 na začátku uvedené, má proto i větší, nutkavější příčinu, máti úplnou volnost ohledně svých a jeho správě podřízených domů a objektů, než ony zmíněné korporace a proto, byť i to v motivech (tisk. čís. 5091 a 5113) výslovně řečeno nebylo, dlužno máti za to, že bylo úmyslem zákonodárcovým, domy a objekty ve vlastnictví nebo ve správě státu jsoucí úplně ze zákona o ochraně nájemníků vyjmouti. Dle toho námitka, že výpověď nestala se podle zákona o ochraně nájemníků se svolením soudu a z důležitých důvodů, není opodstatněna, a odvolací soud nepochybil, neuznav ji za oprávněnou.

Čís. 5644.

Okenním právem rozumí se nejen právo, vytčené v Šu 488 obč. zák., nýbrž i práva uvedená v Šu 476 čís. 10 a 11 obč. zák. Obojí práva se však podstatně liší a nelze použití ustanovení Šu 488 obč. zák. pro výklad Šu 477 čís. 10 a 11 obč. zák. Vydržení okenního práva dle Šu 476 čís. 10 a 11 obč. zák. předpokládá, že majitel panujícího pozemku zakázal majiteli služebného pozemku konati na služebném pozemku něco, k čemu tento byl jinak oprávněn, a že majitel služebného pozemku se tomu podrobil. K nabytí služebnosti okenního práva nestačí pouhý účel, k němuž byly určeny místnosti majitele panujícího pozemku.

(Rozh. ze dne 12. ledna 1926, Rv II 567/25.)

Procesní soud první stolice zamítl žalobu, již domáhal se žalobce mimo jiné, by žalovaný soused uznal okenní právo žalobcovo a prkennou stěnu tak upravil, by přestávala pod okny žalobcovými, tak aby nebyl žalobci zabraňován přístup světla a vzduchu do jeho prostoru. V tomto směru uvedl první soud v důvodech: Neprávem odvozuje žalobce okenní právo ze smlouvy kupní ze dne 5. prosince 1858, neboť z doslovu jejího právo to nevyplývá a úmluva, že okna mají býti předána zamřížována, nepodmiňuje ještě okenní právo podle Šu 488 obč. zák. Na účel, k němuž žalobcovy místnosti slouží, nemůže se žalobce odvolávati, ježto není důvodem ku nabytí služebnosti podle Šu 480 obč. zák. Dlužno se proto pouze zabývati otázkou, zda žalobce nabyl okenního práva vydržením. Žalované jest přisvědčiti, že žalobce právem, otevíráti okna do vzduchového prostoru žalované, ještě nenabyl okenního práva ve smyslu Šu 488 obč. zák., neboť pouhá okolnost, že žalobce smí okna otvíráti, nevyčerpává ještě pojmu záporné služebnosti ve smyslu Šu 488 obč. zák. Vnikání světla a vzduchu při otvírání oken jest jen přirozeným důsledkem zřízení okna, služebnost podle Šu 488 obč. zák. byla by tu jen tehdy, kdyby žalobce se zřetelem k Šu 313 obč. zák. tvrdil, že žalovaná k jeho zákazu od toho, k čemu jinak na svém pozemku byla oprávněna, upustila, a teprve pak, kdyby byl žalobce prokázal, že zakázal žalované postavení kůlny na uhlí a v tom jí zabránil, byla by žalobci počala držba zapovídacího práva proti žalované od toho okamžiku, kdy se žalovaná podvolila zákazu (zabránění). To však žalobce netvrdil, pročež nelze mluvíti o vydržení služebnosti okenního práva

(§ 1460 obč. zák.). Rozhodování býv. nejv. soudu zachovávalo nepřechylně, toto stanovisko (viz rozhodnutí při §u 313 obč. zák.). Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil v podstatě z týchž důvodů.

Nejvyšší soud nevyhověl v otázce, o niž tu jde, dovolání z těchto

důvodů:

Lze beze všeho připustiti, že se okenním právem rozumějí nejen právo, vytčené v §u 488 obč. zák., nýbrž i práva, uvedená v §u 476 obč. zák. pod čís. 10 a 11. O právu okenním po rozumu §u 488 obč. zák. nemůže zde vůbec býti řeči, poněvadž tento článek zákona upravuje pozitivní služebnost, zříditi okno v cizí stěně (zdi) — servitus luminum (§ 475 čís. 3 obč. zák.), žalobce však má okna ve své vlastní zdi. Mohlo by tedy jen jíti o zápornou služebnost domovní ve smyslu §u 476 čís. 10 a 11 obč. zák. — servitus, ne luminibus officiat — která se podstatně liší od práva §u 488 obč. zák. Mezi oběma není žádné souvislosti, ani obdoby, a proto se žalobce pro výklad §u 476 čís. 10 a 11 obč. zák. neprávem dovolává ustanovení §u 488 obč. zák. Neprávem též poukazuje k rozhodnutí ze dne 9. března 1880, čís. 8728 Gl. U., neboť tam šlo o pouhé rušení držby — vlastně užívání — pokoje zřízením prkenné stěny, tedy jen o ochranu stavu faktického s vyloučením jakéhokoliv uvažování o poměru právním. Tvrzeného práva okenního ve smyslu §u 476 čís. 10 a 11 obč. zák. mohl žalobce podle §u 480 obč. zák. nabýti buďto smlouvou nebo promlčením (vydržením). Že pouhý účel, k němuž žalobcovy místnosti jsou a snad i dříve byly určeny, sám o sobě není právním důvodem nabývání služebnosti, správně vytkly nižší soudy. Dlužno jim však přisvědčiti i potud, pokud vyložily, že žalobce nemůže sporné právo vyvoditi z ustanovení osmého odstavce kupní smlouvy ze dne 5. prosince 1858, aniž je opřítí o vydržení, a to pro nedostatek podmínek §§ 1460, 313 obč. zák. V těch směrech lze dovolatele odkázati na důvody rozsudků nižších soudů, jež nebyly nikterak vyvráceny vývody spisu dovolacího, obsahujícími v podstatě jen opakování toho, co žalobce přednesl již v první a druhé stolici. Když tomu tak, nezáleží na tom, zda prkenná stěna, zřízená na dvoře žalované, skutečně žalobci odnímá světlo a vzduch, či nikoli, zda tedy příslušný předpoklad odvolacího soudu jest správný či mylný. I kdyby ona prkenná stěna bránila přístupu světla a vzduchu do žalobcových místností, bylo by to pouze výronem vlastnického práva žalované a nebylo by tím zasahováno do žalobcových práv (§§ 362, 364 odstavec první obč. zák.).

Čís. 5645.

Předpis §u 930 obč. zák. vztahuje se i na vady právní i na vady fyzické a jest ho použití i v případě, bylo-li úhrnkem prodáno množství zboží určitého druhu a ukáže-li se pak, že jednotlivé kusy nebo část